

14.11.2024

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan kokous 4/2024 14.11.2024 klo 9.00-12.00, etäyhteys, Teams

Lautakunta

- Anne Niemi, puheenjohtaja (paikalla)
- Teemupekka Virtanen, varapuheenjohtaja (paikalla)
- Tomi Kelo, jäsen (paikalla)
- Mikael Inkinen, jäsen (paikalla)
- Merja Tavajärvi-Mikkonen, jäsen (paikalla)
- Jari Yli-Hietanen, jäsen, (paikalla)
- Minna-Liisa Mäkiranta, jäsen (paikalla)
- Katja Penttinen, jäsen (paikalla)
- Jukka Oikarinen, jäsen (paikalla)

Kutsutut asiantuntijat

- Matti Parviainen (poissa)
- Matti Ahola (poissa)
- Minna Romppanen (poissa)
- Jaakko Ståhlberg (paikalla)
- Janne Mykrä (poissa)
- Sanna-Leena Eskola (poissa)
- Anna Heino (paikalla)

Sihteerit

- Tommi Oikarinen, pääsihteeri (paikalla)
- Mika Kuronen, sihteeri (paikalla)
- Eeva Lantto, sihteeri (paikalla)
- Suvi Metsärinta-Lehmusvaara, sihteeri, (paikalla)
- Markus Rahkola, sihteeri (paikalla)
- Sami Aalto, sihteeri (paikalla)

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00.

2 Kokouskutsu ja läsnäolijat

Todettiin, että kokouskutsu, asialista ja sen liitteet on lähetetty jäsenille ja varajäsenille 7.11.2024.

Päätös: Todettiin lautakunnan kokoukseen osallistujat sekä kokouksen päätösvaltaisuus. Hyväksyttiin asialista.

3 Opetustoimen tietoaaineistojen ja asiakirjojen säilytysaikasuositukset

Esittelijä: Suvi Metsärinta-Lehmusvaara

Tiedonhallintalautakunnan vuoden 2024 toimintasuunnitelman (12.9.2024) mukaan lautakunta valmistelee tiedonhallintalain 21 §:ssä säädettyjen vaatimusten tueksi suosituksia opetustoimen tietoaaineistojen ja asiakirjojen säilytysaikojen määrittelystä.

Opetustoimen säilytysaikasuosituksia valmistellut työryhmä on valmistanut asiantuntijoiden näkemyksiin perustuvia ehdotuksia varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen sekä vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen asiakirjojen säilytysaikasuosituksista. Opetustoimen säilytysaikasuositukset tulisivat liitteeksi tiedonhallintalautakunnan suositukseen tietoaaineistojen säilytysajasta ja toimenpiteistä säilytysajan päätyttyä (VM2023:77).

Sihteeristö on laatinut ehdotuksen kommentointikierrokselle lähtevistä säilytysaikamäärityksistä ja tarkentanut suunnitelmaa suosituksen jatkovalmistelusta.

Keskustelussa ehdotus sai kannatusta. Keskustelun pohjalta sovittiin, että määritykseen lisätään selkeyttävä maininta siitä, että siinä mainitut terveydenhuollon tiedot säilytetään terveydenhuollon järjestelmissä. Lisäksi sovittiin, että määrittelyt viimeistellään kommenttikierroksen jälkeen ennen niiden julkaisua.

Päätös: Lautakunta hyväksyi kommentointikierrokselle lähtevät määrittelyt sekä suunnitelman suosituksen jatkovalmistelusta.

4 Automaattista ratkaisumenettelyä koskevan suosituksen kehitystarpeet

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunta laati vuonna 2023 suosituksen tiedonhallintalain 6 a luvussa säädettyistä automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa ja käyttöä koskevien vaatimuksista (VM2024:13). Viranomaisten on tullut saattaa ennen 1.5.2023 käyttöönotetut ratkaisumenettelyt vastaamaan tiedonhallintalain vaatimuksia 1.11.2024 mennessä. Tiedonhallintalautakunta päätti toimintasuunnitelmassaan (12.9.2024) arvioida suosituksen kehittämistarpeita syksyllä 2024 edellä mainittujen siirtymäaikojen päätyttyä.

Sihteeristö on laatinut suunnitelman suosituksen edelleen kehittämiseksi.

Keskustelussa kannatettiin suunnitelmaa. Käytiin keskustelua suosituksen kehityskohteista.

Päätös: Lautakunta päätti, ettei lautakunta toteuttaisi kehittämistoimenpiteitä suositukseen vuonna 2025. Suosituksen tavoitteita arvioidaan uudelleen vuonna 2026, ja tarvittaessa päätetään suosituksen kehittämisestä.

5 Lausunto Kansallisarkiston lausuntopyyntöön ohjeluonnoksesta: Arkistoitavien asiakirjojen digitointia koskevat vaatimukset ja ohjeet

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Kansallisarkisto on pyytänyt tiedonhallintalautakunnalta lausuntoa ohjeluonnoksesta ”Arkistoitavien asiakirjojen digitointia koskevat vaatimukset ja ohjeet” (KA/20919/30.01.00/2024). Lausunnon antajilta pyydetään näkemyksiä asiakirjojen sisällöstä ja sovellettavuudesta. Kansallisarkiston tavoitteena on julkaisuta ohjeet vuoden 2024 aikana. Tiedonhallintalautakunta on saanut Kansallisarkistolta lisäaikaa lausuntonsa jättämiseen 15.11.2024 saakka. Sihteeristö on valmistellut ehdotuksen lausunnoksi.

Käytiin keskustelua ohjeluonnoksen rajauksesta. Lausuntoluonnos sai kannatusta.

Päätös: Lautakunta hyväksyi lausuntoluonnoksen.

6 Digi- ja väestötietoviraston lausuntopyyntö kokonaisarkkitehtuurikehuksesta

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Digi- ja väestötietoviraston on pyytänyt tiedonhallintalautakunnalta lausuntoa valmistelussa olevasta kokonaisarkkitehtuurikehuksesta. Arkkitehtuurikehyksellä on tarkoitus korvata muun muassa vuoden 2020 alkuun saakka voimassa olleeseen suositukseen kokonaisarkkitehtuurin kehittämisestä (JHS 179) sisältyneet suositukset ja hyvät käytännöt kokonaisarkkitehtuurin laatimisesta ja ylläpidosta.

Sihteeristö on valmistellut suunnitelman menettelystä lausunnon laatimiseksi.

Suunnitelma sai keskustelussa kannatusta.

Päätös: Lautakunta päätti lausua kokonaisarkkitehtuurikehuksesta ja hyväksyi suunnitelman lausunnon laatimisesta.

7 Tiedonhallintalautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma 2026 – 2029

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunnan toimintasuunnitelman (12.9.2024) mukaan lautakunta suunnittelee lokakuun kokouksessa toimintaansa vuosille 2026 – 2029. Suunnittelu muodostaa perustan lautakunnan vuoden 2025 toimintasuunnitelman valmistelulle. Suunnitelma luovutetaan valtiovarainministeriölle huomioitavaksi ministeriön vuosien 2026 – 2029 kehusehdotuksessa.

Sihteeristö on valmistellut lautakunnan 7.10.2024 kokouksessa käsitellyn perusteella ehdotuksen tiedonhallintalautakunnan toiminta- ja taloussuunnitel-maksi vuosille 2026 – 2029.

Käytiin keskustelua suunnitelmasta.

Päätös: Lautakunta hyväksyi suunnitelman.

8 Tiedonhallintamallien ylläpitoa koskevan arvioinnin tilanne

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunta päätti 12.9.2024 käynnistää arvioinnin tiedonhallintalain 5.1 ja 5.2 §:ssä säädettyjen tiedonhallintamallin ylläpitoa ja sisältöä koskevien vaatimusten toteuttamisesta. Arviointi kohdennettiin niihin tiedonhallintayksiköihin, joiden osalta vuoden 2023 vastaavassa arvioinnissa havaittiin puutteita tiedonhallintalaissa säädetyn toteuttamisessa. Arvioinnin edellyttämä selvityspyyntö lähetettiin myös niille tiedonhallintayksiköille, jotka eivät vastanneet vuonna 2023 tiedonhallintalautakunnan selvityspyyntöön.

Sihteeristö on valmistellut katsauksen käynnissä olevan arvioinnin tilanteesta.

Päätös: Katsaus annettiin lautakunnalle tiedoksi.

9 Tiedonhallintalautakunnan vuoden 2025 arviointisuunnitelma (1. käsittely)

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalain 11.1 §:n mukaan tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävän toteuttaminen perustuu tiedonhallintalautakunnan hyväksymään arviointisuunnitelmaan. Sihteeristö on valmistellut luonnoksen vuoden 2025 arviointisuunnitel-masta sen ensimmäistä käsittelyä varten. Arviointisuunnitelma hyväksytään lautakunnan kokouksessa 3.12.2024.

Liite 6a (asiakohdan esitysaineisto) ja 6b (arviointisuunnitelmaluonnos)

Käytiin keskustelua luonnoksesta. Keskustelussa nousi esiin tarve kohdentaa kysely työvoimapalvelujen muutoksen osalta myös KEHA-keskukselle. Kyselyn yhteydessä tulisi kysyä tiedonhallintamallin päivityksestä sekä siitä, mitä muutosvaikutuksen yhteydessä on havaittu ja mitä toimenpiteitä havainto-ten perusteella on tehty.

Päätös: Lautakunta käsitteli suunnitelmaluonnoksen. Sihteeristö huomioi kes-kustelussa nousseet huomiot päätösesityksen valmistelussa 3.12.2024 ko-koukseen.

10 Tiedonhallintalautakunnan vuoden 2025 toimintasuunnitelma (1. käsittely)

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1338/2019) 3.1 §:n mukaan lautakunnan toiminta perustuu sen hyväksymään vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan. Sihteeristö on valmistellut luonnoksen vuoden 2025 toimintasuunnitel-masta ja viestintäsuunnitelma niiden ensimmäistä käsittelyä varten. Toimintasuunnitelma ja sen liitteeksi tuleva viestintäsuunnitelma hy-väksytään lautakunnan kokouksessa 3.12.2024.

Liite 7a (asiakohdan esitysaineisto), 7b (toimintasuunnitelmaluonnos) ja 7c (-viestintäsuunnitelmaluonnos)

Käytiin keskustelua suunnitelmasta.

Päätös: Lautakunta käsitteli suunnitelmaluonnoksen. Sihteeristö huomioi käsitellyn tulokset päätösesityksen valmistelussa 3.12.2024 kokoukseen.

11 Sihteeristön ja jaostojen ajankohtaiset tiedoksi-asiat

Esittelijä: Sihteeristö

Käytiin läpi sihteeristön ajankohtaiset tiedoksi-asiat.

12 Seuraava kokous

Tiedonhallintalautakunnan seuraava kokous on 3.12.2024, klo 09.00-12.00 (etäkokous)

Kevään kokousaikataulu käsitellään 3.12.2024 kokouksessa.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.58.

VN/28287/2023-VM-44

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: